

Jákup Lindenskov:

30 ár í føroyskum politikki

— Tann 8. november í ár eru liðin 30 ár síðan Jákup Lindenskov fyrstu ferð varð valdur inn á ting. Jákup var tá bert 25 ára gamal, og hevur verið virkin í politikki øll ári.

Við valið 1958 vann Javnaðarflokkurin rættiligan stórsigur og fekk tá átta mans valdar, ímóti 5 í 1954. Men sigurin var ikki tilvildarligrur:

Flokkurin fór til val upp á at bota um korini hjá okkara gomlu. Fólkapensjónin var høvuðsmálið, men sum heild hevði Javnaðarflokkurin í hyggju at bota sosiala grundarlagið.

«Nú er ikki longur soleiðis, at bara prestar og onnur tænastufólk fáa pensjón», skrivur Sosialurin aftan á at nýtt landsstýri varð skipað í 1959 við P.M. Dam sum lögmanni. Landsstýrismenn vóru Kristian Djurhuus (samb.) og Niels Winther Poulsen (sjálvs.).

— Tað var heldur ikki enn fremmant at skula arbeiða sum tingmaður tá, sigur Jákup Lindenskov. — Eg var jú væl yngri enn hinir tingmenninir, og tí høvdu teir kanska eitt sindur ilt við at taka meg fyri fult, sigur Jákup. — Men tað gekk so kortini.

Ferðamøguleikarnir nógv broyttir

Løgtingsformaður tá var

J.F. Øregaard, sum var tingmaður fyri Javnaðarflokkin í Eysturoy. Sum tingskrivari ar Jákup valdur og rækti hann hetta starv til 1966. — Uppgáva mín var at færa tingsins gerðabók, og lesa frágreiðingina frá síðsta fundi. Øll tingmál skuldu færaast í bók og fæast til sættis.

Tingfundir vóru ikki so tilvildarligrir sum í dag. Menn máttu ferðast drúgva leið til Havnar, ferðamøguleikarnir tá vóru ikki sum í dag. T.d. var einki vegasamband millum Havnina og bygdirnar norðanfyri. Eingin brúgv var um Streymin, eingir tunnlar og ongar bilferjur. At fara til Suðuroyar við gamla Smyrli, var dagsferð, serliga tá hann skuldi leggja at í fleiri bygdam.

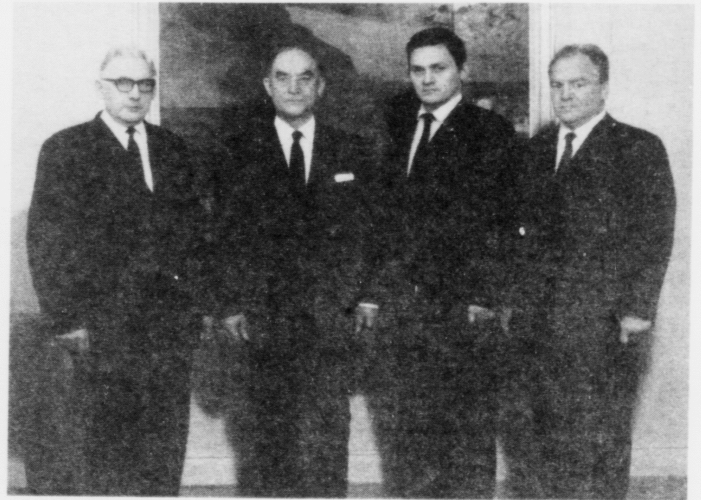
Tí vóru tingfundirnir hildnir dag um dag. Um kvølið komu tingmenn saman á tinghúslóftinum. Ein fastur táttur var kortspælið. Menn vóru altíð fúsir at taka kortini. Eg

helt meg langt burtur frá kortspæli — tað hevði eg sæð nóg mikið til heima. Mær dámdi betur at fáast við tað, sum skuldi skrivast. So vóru tað mong áhugamál uttan fyri tingdyr, sum eg eisini skuldi náa.

Figgjarlóg uppá 8 milliónir!

Allir tingmenn fingtu somu samsýning, minnst meg rætt einar 20 krónur um dagin. Tá á døgum vóru tólini jú ikki so stór, t.d. javnvigaði figgjarlógin í 1958/59 við 8 milliónum krónum — í dag er hon 3 milliarðir!

Tað skrivliga arbeiðið varð alt gjørt við hond. Í tinginum var eitt ilt av eini skrivmaskinu. Og tað var einki sum æt. Eg var settur at skriva. Sum vituligt, tað kundi gerast langir lestrar, floksformaðurin, P.M. Dam, var ikki maður av teimum fáu orðunum. Sjálvur skrivaði hann altíð og var tað við

Landsstýrið 1968-70: Sámal Petersen, Kristian Djurhuus, Jákup Lindenskov og Villi Sørensen.

hond. Tá hann sat á tingfundi, skrivaði hann manga blaðgreinina. Tað sama kann sigast um Danbjørg, sum eisini var sera skemtiligur.

Nýggja landsstýrið til verka

Landsstýrið, sum varð skipað í januar 1959, fór skjótt til verka. Og úrslitini vóru ikki smávegis. Sosialurin skrivur í febr. 1959: «Tey fyrstu úrslitini eru longu komin, ella hómast úr tí afturhaldstoku, ið ligið hevur yvir landinum tey seinastu árinu». Við samráðingum í Keypmannahavn hevði tað eydnast P.M. Dam, lög-

manni, at vinna okkara fiskimonnum 7 útróðrarplass í Grønlandi afturat. Samstundis komu tíðindini um, at Dam hevði togað fólkapensjónina undir land — og hon kundi longu setast í gildi í apríl, um heimligu myndugleikarnir kundu taka tey nýðugu tokini.

190 millióna-planurin

Tað hendi nógv teir fyrstu mánaðirnar av 1959. Fólkapensjónin og hinari sosialu høvuðslógirnar vóru samtyktar.

Eitt tað mest umrødda málið var tann sonevndi 190 millióna-planurin. Her var talan um íløgur fyri komandi árin, til fiskivinnuna, sjúkrahúsini, fólaskúlarnar, havnabyggingar, tunnilsgerð, SEV o.a.m.

Øsingarfundur

Tað var á vári 1959, at rættiligir øsingarfundir vóru í Havn. Ikki at gloyma hin pálmásunnudagin, tá P.M. Dam kom við Tjaldarinn og var møttur av stórarí mót-mælisgongu. Plakatir við áskriftum sum «at nú høvdu javnaðarmenn selt Føroyar fyri 190 milliónir krónur, og aftur fyri skuldu Føroyar hersetast», vóru at siggja ymsa staðni í býnum.

Fleiri mál loyst

Rættilig ferð kom á endurnýggjngina av okkara fiskiskipafloata. Figging til

fiskiskip var fingin til vega og skipini komu.

Málið um studentaskúlan, sum leingi hevði ligið í naggatón, verður loyst. Studentaskúli verður bygdur í Hoydølum. Spurningurin um flogvøll var eisini frammi.

Tosað var um hann skuldi byggjast í Vágum ella á Sandi. Kostnaðurin var settur til 20 milliónir, um hann skuldi kunna taka stóru SAS-flogførini.

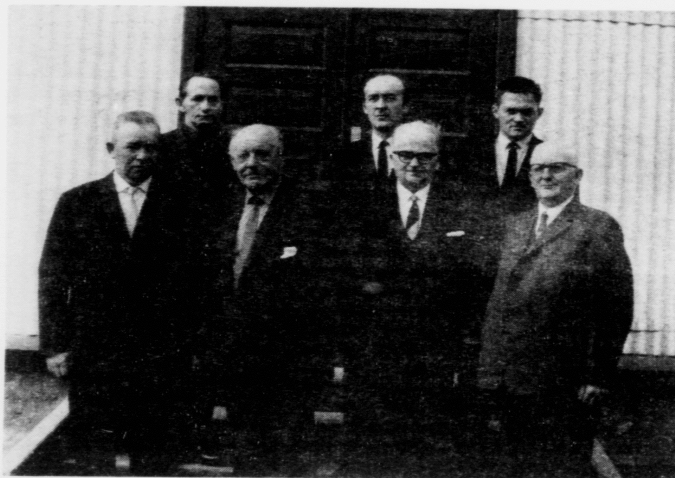
Uppskot um lán til húsbýgging verður lagt fyri tingið. Her var talan um veðhald og lán úr Danmark og úr Føroyum. Hetta málið vann tverri ikki frama tá, men setti ferð á stovnina av Húsá-lánsgrunninum seinni.

Javnaðarflokkurin í andstöðu í 62 ár

Aftan á valið í 1962 kom Javnaðarflokkurin í andstöðu og var tá «sjálvstýrislandsstýrið» skipað. Hesi árin virkaði flokkurin sera aktivt sum andstöðuflokkur, m.a. fekk flokkurin liv í málið um norrøna samvinnu, sum ferdi til, at vit finga lima-skap í norrøna-ráðnum.

Størstur aftur í 66

Eftir valið í 1966 gjørdist Javnaðarflokkurin aftur landsins størsti flokkur við P.M. Dam sum lög-

Tingmanning Javnaðarflokksins 1962-66. Fremst: P. J. Olsen, J.P. Davidsen, P.M. Dam og J.H. Danbjørg. Aftanfyri: Dion Nolsøe, Haldor Hansen, Jákup Lindenskov

og J. Fr. Øregaard.

